marnix academie

Studiegids 2026-2027

DEELTIJD JAAR 1

DATUM Juli 2026
KENMERK SG-DT1-2026-2027
BLAD 1/30

WWW.MARNIXACADEMIE.NL

marnix academie

Inhoudsopgave

Vooraf	**4**
Studiecoaching	**5**
Didactiek Engels in het basisonderwijs	**6**
Engels eigen vaardigheid - Speaking Test English	**7**
Nederlands	**8**
Nederlandse taal eigen vaardigheid	**10**
Godsdienstige en Levensbeschouwelijke vorming (GLV)	**11**
Bewegingsonderwijs	**13**
Kunstzinnige oriëntatie - Drama	**14**
Kunstzinnige oriëntatie – Beeldende vorming	**15**
Kunstzinnige oriëntatie – Muziek	**17**
Handschriftontwikkeling	**19**
Gezondheidskunde	**21**
LeerKracht – Pedagogisch klimaat en onderwijs ontwerpen (OPK)	**22**
LeerKracht – Kijken naar Kinderen (KnK)	**23**
LeerKracht en Visies op Eigentijds Onderwijs (VEO)	**24**
Natuur Milieu & Techniek	**25**
Geschiedenis	**26**
Aardrijkskunde	**27**

Wiskundedidactiek **28**

Brede Professionalisering 1 (BP1) **29**

Training Focus **30**

marnix academie

Vooraf

Deze studiegids geeft je houvast tijdens je studie aan de Marnix Academie. Je treft er per programma een korte beschrijving aan van de inhoud en opzet. Ook wordt aangegeven op welke wijze het programma wordt getoetst en hoeveel EC's het programma vertegenwoordigt. Meer informatie over de inhoud van het programma vind je in de bij het programma behorende studieroute die je vindt in de digitale leeromgeving van de Marnix Academie.
De inhoud van deze studiegids staat vast voor het hele collegejaar 2026-2027. De inhoud van de studieroute kan echter gedurende het collegejaar worden gewijzigd. Daarbij blijft de tekst in deze studiegids leidend.

Hoewel de informatie in deze studiegids met zorg is opgesteld, is het mogelijk dat er tijdens je studie wijzigingen worden doorgevoerd. Op de portal en/of de studieroutes worden deze aanpassingen bekendgemaakt. Het is daarom belangrijk om regelmatig het nieuwsoverzicht te bekijken.

Een goede studie gewenst!

Michiel Heijnen
Opleidingsmanager Bachelor

Studiecoaching

Een leraar die aan de Marnix wordt opgeleid, ontwikkelt een ruime, integrale opvatting van professionaliteit. Het gaat om jouw persoonlijke invulling van je beroep. Jouw beroepsidentiteit wordt gevormd door een goede balans tussen kennis, vaardigheden en attitudes passend bij het beroep van leraar én een persoonlijke en professionele identiteit die zich (verder) ontwikkelt gedurende de jaren van de opleiding en in de beroepspraktijk. Deze identiteit is zichtbaar in je persoonlijk, authentiek en geïnspireerd handelen. Tijdens studiecoaching word je begeleid in het ontwikkelen van jouw beroepsidentiteit.

In de propedeutische fase is studiecoaching de plek om gestructureerd te werken aan je eigen professionele ontwikkeling. Met je studiecoachgroep bespreek je je leervragen, vragen over de praktijk en studievoortgang. We kijken naar welke talenten je hebt, en op welke manier je die talenten kunt inzetten in de praktijk, om je te ontwikkelen tot een bekwame, betrokken en bevlogen leerkracht. Je verkent en ontwikkelt je persoonlijke visie, je bespreekt met elkaar welke beelden je hebt bij mooi onderwijs. Je koppelt je bevindingen aan je eigen handelen in de praktijk. Daarnaast werk je aan je eigen ontwikkeling met betrekking tot de bekwaamheidseisen voor het beroep leerkracht, de analyse daarvan en de reflectie daarop. Tijdens reflecties leer je te verantwoorden hoe je tot veranderend handelen komt.

Doelen

- Je ‘weet de weg’ op de opleiding en in het praktijkleren.
- Je kent het toetsplan en bent in staat je studie te organiseren.
- Je bent bekend met de elektronische leeromgeving en kunt daar gebruik van maken.
- Je kunt een pro-actieve, nieuwsgierige, houding aannemen en op professionele wijze overleggen met je mentor.
- Je kunt sturing geven aan je eigen leren.
- Je kunt verwoorden wat jouw beeld van het beroep is met betrekking tot mooi onderwijs.
- Je krijgt grip op het beroep: je kunt je handelen in de praktijk analyseren, verantwoorden en komen tot veranderd handelen. Je kunt je hierbij verhouden tot de bekwaamheidseisen.

Overzicht

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheid
Professionele identiteit
Brede professionalisering</td><td>Vorm
15 studiecoachbijeen-komsten van 105 minuten</td><td>EC’s

4 + 5 EC</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheids-/deel nameplicht
ja</td><td>Toetsing
Studievoortgangs-toets,
Propedeutisch majorassessment</td></tr>
</table>

Didactiek Engels in het basisonderwijs

In het eerste jaar komt de kennisbasis Engels aan de orde. Daarbij gaat het vooral om vakdidactiek en de belangrijkste ontwikkelingen bij het vak Engels in de basisschool. In deze fase van de studie gaat het erom dat je in staat blijkt om vanuit de theorie van taalverwerving in het algemeen en de didactiek van Engels in het bijzonder, goed Engels onderwijs kan ontwerpen.

Inhoud
Tijdens dit vak ontwikkel je theoretisch inzicht in het ontwerpen van lessen Engels in het basisonderwijs. Je ontwerpt samen met andere studenten een les Engels en onderbouwt deze vanuit vakdidactische literatuur.

Doelen
Met deze opdracht toon je aan dat je:

- een les Engels kunt ontwerpen, waarbij je uitgaat van 'Engels in het Engels', die in doelen en gehanteerd taalgebruik aansluit bij het niveau van de leerlingen;
- deze les kunt verantwoorden vanuit de didactiek van het vierfasenmodel en andere vakdidactische literatuur;
- in het ontwerp van de les zorgdraagt voor de pedagogische veiligheid;
- kritisch kunt reflecteren op je eigen lesontwerp en op het lesontwerp van een andere student en je verbetervoorstellen kunt doen op basis van de geleerde theorie over vakdidactiek;
- je lesontwerp en de verantwoording daarvan kunt verbeteren op basis van de verkregen feedback óf de gekregen feedback weerleggen.

Overzicht

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheidseisen

Pedagogisch
Vakinhoudelijk
Vakdidactisch
Brede professionalisering</td><td>Vorm

6 Interactiecolleges van 105 minuten</td><td>EC’s

1</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheids-/deelnameplicht

Actieve deelname</td><td>Toetsing/toetsvorm

Ontwerpopdracht</td></tr>
</table>

Engels eigen vaardigheid - Speaking Test English

Toets mondelinge taalvaardigheid Engels
Voor het afstuderen moet je aan kunnen tonen dat je spreekvaardigheid voor Engels op het niveau B2 is van het Europees Referentiekader. B2 is het niveau dat minimaal vereist is om (kwalitatief goed) Engels te kunnen geven. Je krijgt gedurende je studie meerdere kansen om dit niveau aan te tonen, met een eerste kans in je eerste jaar.

Programma
Je krijgt na de start van de lessen didactiek per mail een opdracht voor het inspreken van een korte video waarin je Engels praat aan de hand van een aantal foto's en vragen. Deze opdracht wordt beoordeeld door een examinator. Bij twijfel over je niveau, wordt je uitgenodigd voor een mondelinge toets in tweetallen zoals hieronder beschreven.
Om je eigen taalvaardigheid te verbeteren kan je gebruik maken van de tips en materialen op de website van het Student Succes Centrum of door een taaltraining te volgen. Deze wordt niet standaard door de Marnix Academie aangeboden.

Inhoud mondelinge toets – Speaking Test
De speaking test bestaat uit drie onderdelen. Je doet de toets samen met een medestudent.
Onderdeel 1: Je krijgt een vraag om kort iets over jezelf te vertellen (toekomstplannen en interesses met toelichting)
Onderdeel 2: Je geeft 1 minuut een instructie voor een Engelse lesactiviteit. Je krijgt hiervoor van tevoren een aantal activiteiten toegestuurd en tijdens de toets hoor je voor welke activiteit je jouw instructie geeft.
Onderdeel 3: Je voert een discussie met je medestudent over een onderwijs gerelateerd onderwerp. Ook hiervoor krijg je van tevoren informatie ter voorbereiding.

Doelen
Je toont aan dat je correct instructie kan geven in het Engels (Classroom English)
Je toont aan dat je Engels kan spreken op B2 niveau van het Europees Referentie Kader (ERK)

Nederlands

Een goede leerkracht basisonderwijs heeft een onderzoekende houding en geeft verantwoord en geïnspireerd vorm aan taalonderwijs. De taalontwikkeling van kinderen wordt geobserveerd, gestimuleerd en begeleid door de leerkracht.
In de propedeutische fase van de opleiding leren studenten de basiskennis van taalontwikkeling (leerlijnen en tussendoelen), taaldidactiek (interactief taalonderwijs en alle onderdelen daarvan) en leerkrachtvaardigheden. In dit programma wordt, met de theorie als uitgangspunt, aandacht besteed aan activiteiten binnen de domeinen van taalonderwijs, te weten: spreken, luisteren, lezen, schrijven, taalbeschouwing en woordenschat. Jeugdliteratuur zal aan elk van de domeinen gekoppeld worden.
De landelijk vastgestelde doelen, leerlijnen en tussendoelen voor taalonderwijs vormen een leidraad in de collegereeks.

Er zijn tien interactiecolleges met diverse werkvormen. Ieder college zal er verbinding worden gemaakt met ervaringen in het praktijkleren.

Na de laatste bijeenkomst vindt toetsing plaats op basis van een casus. Deze casus wordt door een groepje studenten voorbereid. Verschillende groepen gaan, met hun docent, tijdens een mondeling toetsmoment in gesprek over hun casus.

Inhoud
In de bijeenkomsten komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- domeinen en uitgangspunten van taalonderwijs
- leerlijnen en tussendoelen taal
- mondelinge taalvaardigheid
- woordenschat
- beginnende en gevorderde geletterdheid
-
- lezen met begrip
- stellen (tekstschrijven)
- taalbeschouwing
- spelling
- meertaligheid in de klas

Doelen

- De student begrijpt de kerndoelen Nederlands, de leerlijnen en tussendoelen beginnende en gevorderde geletterdheid en mondelinge communicatie en herkent de samenhang daartussen.
- De student kent theoretische begrippen, vakdidactieken en inzichten over een rijke leeromgeving en past deze toe in taalactiviteiten.
- De student kan inzichten uit vakliteratuur vanuit verschillende perspectieven vertalen naar praktijksituaties.
- De student kan aangeven wat de betekenis van het geleerde is voor de eigen professionele ontwikkeling.

Overzicht

bekwaamheid aspecten van de vakdidactische, vakinhoudelijke, pedagogische bekwaamheid en brede professionalisering	**HBO-kwalificaties** 1 2 3 4 10	**Vorm** 10 interactiecolleges	**EC's** 4EC
		Aanwezigheids-/deelnameplicht Tijdens bijeenkomst 9 en 10 wordt in groepen aan de toetsopdracht gewerkt; hierbij is aanwezigheid verplicht.	**Toetsing** Toetsopdracht DT1-NE-IV

Nederlandse taal eigen vaardigheid

Bij aanvang van het studiejaar maak je een diagnostische Hogeschooltaaltoets op 3F-niveau. Hierin wordt jouw eigen taalvaardigheid getoetst, op de gebieden: spelling van werkwoorden, spelling algemeen, zinsstructuur en algemeen taalgebruik (details vind je in het studieobject Hogeschooltaal). Voor elk van de onderdelen zijn 20 vragen opgenomen in de toets. Voor deze toets van 80 vragen krijg je 60 minuten tijd. De toetscode is T-DT-BB-NT-EV. De cesuur voor deze toets is 85%. Voor het onderdeel werkwoordspelling moet je een score van minimaal 85% behalen; de andere onderdelen kunnen elkaar compenseren.
Je oefent deze vaardigheid zelfstandig.
Als je de diagnostische toets hebt gehaald (**85%** van de opgaven goed; onderdeel werkwoordspelling minimaal 85% goed), hoef je geen zelfstandig oefenprogramma te doorlopen. Wanneer je minder dan 85% van de opgaven goed gemaakt hebt, moet je in zelfstudie aan de bovengenoemde taalvaardigheid werken. Je kunt bijvoorbeeld een oefenlicentie kopen voor www.hogeschooltaal.nl.

Vanaf periode 1 zullen er drie toetsaanbiedingen zijn (zie toetsjaarplanning).

Inhoud
Wanneer je veel geoefend hebt met het programma van Hogeschooltaal (op niveau 3F), maar op bepaalde onderdelen nog ondersteuning nodig hebt, kun je jouw docent Nederlands benaderen om te overleggen wat jouw plan van aanpak kan zijn.

Doelen
Je ontwikkelt indien nodig jouw eigen taalbeheersingsniveau door te oefenen op 3F-niveau.
Je maakt 85% van de toetsopgaven op 3F-niveau goed.
Je past deze kennis en vaardigheden toe in teksten die je voor de opleiding en de praktijkschool schrijft.

Overzicht

<table>
<tr><td rowspan="2">bekwaamheid

aspecten van vakinhoudelijke bekwaamheid</td><td rowspan="2">HBO-kwalificaties

1

5

7
8</td><td>Vorm

zelfstudie</td><td>EC’s

1</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheids-/deelnameplicht

n.v.t.</td><td>Toetsing

Digitale hogeschooltaaltoets</td></tr>
</table>

Godsdienstige en Levensbeschouwelijke vorming (GLV)

Bij Godsdienstige en Levensbeschouwelijke vorming (GLV) onderzoek je hoe je de levensbeschouwelijke identiteitsontwikkeling van kinderen kunt stimuleren. Je krijgt oog voor zinvragen van kinderen en je leert hoe jij kinderen kan begeleiden in het zelf en samen zoeken naar betekenis en waardering, op een manier die aansluit bij hun belevingswereld.

Inhoud
Je krijgt een introductie in de wereld van en visies op levensbeschouwing op de basisschool. Een introductie in de vele werkvormen van het vak GLV en de visies daarachter. Je leert hoe je sensitief kunt zijn voor de levensbeschouwelijke vragen die bij kinderen leven en hoe je daar op een responsieve manier mee om kunt gaan. Je leert vakdidactisch onderbouwde lessen ontwerpen en uitvoeren in de basisschool. Ook staat diversiteit en de vraag hoe jij daar in jouw onderwijs op in kunt spelen centraal.

Doelen
1. Je kunt levensbeschouwelijke lessen/activiteiten ontwerpen die samenhangen met wat er in de groep speelt of aan de orde is.
2. Je kunt actief rekening houden met de beginsituatie en diversiteit van de groep.
3. Je kent de vakinhouden van GLV.
4. Je kunt de vakdidactiek van GLV hanteren.
5. Je kunt reflecteren op jouw (handelen in de) les en hoe dit zich verhoudt tot jouw persoonlijke inspiratie.

Overzicht

Bekwaamheid	HBO-kwalificaties	**Vorm**	**EC's**
Professionele identiteit		8 interactiecolleges	3 EC
Pedagogisch bekwaam	1		
Vakinhoudelijk bekwaam	2		
Vakdidactisch bekwaam			
Brede professionalisering	4		
	5		
	7		
	8		
	10		
		Aanwezigheids-/deelnameplicht Actieve bijdrage	**Toetsing** Schriftelijk verslag van praktijkopdracht en tentamen **DT1-GLV-TN** **DT1-GLV-IV**

Bewegingsonderwijs

Studenten ervaren en leren het organiseren en begeleiden van lessen bewegingsonderwijs aan groep 1 en 2.

Inhoud
Via praktijklessen vindt een introductie plaats op het lesgeven in het speellokaal aan groep 1 en 2. Hierbij zal er allereerst aandacht zijn voor het inrichten, voorbereiden en organiseren van bewegingsactiviteiten. Verder zal het accent liggen op de didactische werkvormen, waarbij veiligheid, differentiatie, regulatie en de verschillende vormen van leerhulp extra belicht worden. Vernieuwingen die de laatste jaren in de wereld van het bewegingsonderwijs hebben plaatsgevonden, krijgen ook een plek.

Doelen

Voorbereiden
In de voorbereiding van de les een passend, veilig, gedifferentieerd en uitdagend beweegaanbod kunnen creëren
Uitvoeren
In staat zijn een les bewegingsonderwijs met een gedifferentieerd en intensief aanbod op te starten, uit te voeren en op niveau te begeleiden
Terugblikken
Systematisch kunnen terugblikken op een les bewegingsonderwijs en kunnen terugblikken door essentiële aspecten erin te ontdekken. (groepsevaluatie + individuele reflectie)

Overzicht

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheid

Vakdidactische bekwaamheid

Vakinhoudelijke bekwaamheid

Pedagogische bekwaamheid</td><td rowspan="2">HBO-kwalificaties

1
2</td><td>Vorm
Practica in de gymzaal

5 x 105 minuten
Uitgangspunt offline onderwijs</td><td>EC’s

2</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheids-/ deelnameplicht
Ja

Student dient een positieve bijdrage te leveren aan zowel het groepsproces als het groepsproduct.</td><td>Toetsing/toetsvorm

Groepsopdracht: gezamenlijke lesvoorbereiding, individuele uitvoering van een gymles en gezamenlijke evaluatie</td></tr>
</table>

Kunstzinnige oriëntatie - Drama

De didactiek van drama staat in dit programma centraal. Je maakt kennis met leerlijnen, doelen en werkvormen van drama en kunt deze kennis toepassen in het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van een dramales in je stage.
Je bent je bewust van je rol als cultuurdrager en overdrager en gebruikt voor kinderen inspirerende voorbeelden in je lessen.

Doelen
Je kunt het belang van drama aangeven in de beroepspraktijk.
Je oefent, kent en past in de praktijk verschillende dramavormen en de spelelementen toe.
Je kunt jouw lesvoorbereiding verantwoorden op basis van vakdidactische theorie uit de literatuur en de lessen (MVB-model).
Je bent je bewust van je leerpunten op het gebied van eigen vaardigheden en didactische vaardigheden .
Je kunt reflecteren op de drama specifieke competenties die je hebt ingezet tijdens het geven van de dramales.
Je ziet het effect van jouw kunstvak activiteiten op de kinderen.

Overzicht

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheid

Pedagogisch

Vakdidactisch

Vakinhoudelijk</td><td rowspan="2">HBO-kwalificaties

1

4

10</td><td>Vorm

5 interactiecolleges van 105 minuten</td><td>EC’s
1</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheids-/deelnameplicht

Aanwezigheids- en deelnameplicht.
100% gewenst, drama is een vak dat je samen dient te onderzoeken.</td><td>Toetsing

Opdracht</td></tr>
</table>

Kunstzinnige oriëntatie – Beeldende vorming

De nadruk ligt op het geven van een complete beeldende les, waarin de drie kerndoelen voor de kunstvakken zichtbaar en aanwijsbaar.

Ook dit programma gaat nadrukkelijk over leren lesgeven

Inhoud
Er zijn voor de kunstvakken drie kerndoelen: kennismaken met kunst en cultuur, verbeelden en reflecteren op eigen en andermans werk.
Binnen het programma beeldend staan twee zaken centraal:

1. De beeldende les waarbinnen de kerndoelen zichtbaar zijn. Hierin worden meegenomen:
    - het verbeeldende lesdoel;
    - de context waarbinnen een kunstwerk mogelijk vertrekpunt is;
    - de verbeeldende instructie en waar nodig technische instructie;
    - begeleiding tijdens het verbeeldende proces.
    - reflectie van de leerling op eigen en andermans werk.
2. Ontwikkeling van leerlingen op beeldend gebied.

Tijdens elke bijeenkomst worden er activiteiten en theoretische onderbouwing aangeboden ter voorbereiding op de te geven beeldende les voor zowel onderbouw, middenbouw als bovenbouw. Het is aan student zelf een verbeeldend lesdoel te kiezen, dit uit te werken tot een beeldende activiteit en uit te voeren in de stage.

Doelen
Aan het eind van de fase deeltijd beroepstakenbekwaam is de student in staat

- Een complete beeldende les beeldend uit te voeren waarin de verbeeldende opdracht en de verbeeldende instructie centraal staan.

Overzicht

<table>
<tr><td>Bekwaamheid

Pedagogisch bekwaam

Vakinhoudelijk bekwaam

Vakdidactisch bekwaam</td><td>HBO-kwalificaties

1. Brede professionaliteit
2. Multidisciplinaire integratie
3. (Wetenschappelijke) toepassing
4. Transfer en brede inzetbaarheid
5. Creativiteit en complexiteit in handelen.
6. Probleemgericht werken
7. Methodisch en reflectief handelen
8. Sociaal-communicatieve bekwaamheid
9. Basiskwalificatie voor managementfuncties
10. Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid .</td><td>Vorm

6 werkcolleges

Aanwezigheids-/ Deelnameplicht: ja</td><td>1 EC

Toetsing

Tijdens de bijeenkomsten op de Marnix</td></tr>
</table>

Kunstzinnige oriëntatie – Muziek

In de propedeutische fase (her)ontdekken studenten hun eigen zangstem, het plezier wat samen zingen oplevert en brengen hun eigen vaardigheden voor muziek in kaart. Ze maken kennis met het KVB-model en hoe dit in de lessen kan worden ingezet en werken aan de eigen vaardigheden (zangstemontwikkeling en luisterontwikkeling) die nodig zijn om muzieklessen te geven binnen dit KVB-model. Het programma richt zich op het lied, het liedrepertoire en de (kinder)stem. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het spelen op en de inzet van muziekinstrumenten in de lessen. Daarbij komt ook het domein notatie aan de orde. Tegelijkertijd ontwikkelen studenten vaardigheden om leiding te geven aan het zingen en spelen met groepen kinderen.

Bij muziek wordt een goede bijdrage geleverd aan organisatorische vaardigheden, omdat voor het geven van een muziekles altijd goed moet worden nagedacht over de organisatie, maar ook omdat het leiding geven aan een zingende/spelende groep vraagt om aspecten als duidelijk en consequent zijn en je in deze communicatie ook non (of weinig)-verbaal moet zijn.

Doelen

- Studenten (her)ontdekken en trainen de eigen stemvaardigheid.
- Studenten bouwen een liedrepertoire op, gericht op alle groepen van de basisschool
- Studenten werken aan gerichte luisterontwikkeling en maken (onbewust bekwaam) kennis met de didactiek van werken rond een lied.
- Studenten passen het werken met het schoolinstrumentarium vanuit de domeinen muziek maken en noteren toe in hun muzieklessen in het basisonderwijs.
- Studenten oefenen met het geven van leiding aan een zingende/spelende groep.
- Studenten geven (al dan niet met een methode) muzieklessen vanuit het KVB-model, waarbij zij minimaal 2 vormen van muzikaal gedrag aan de orde laten komen.

Overzicht

Bekwaamheid	**HBO-kwalificaties**	**Vorm**	**EC's**
Pedagogisch bekwaam vak-inhoudelijk bekwaam Vakdidactisch bekwaam prof. identiteit	1 2 6 7 8	5 Interactiecolleges van 105 minuten	4 EC (voor het kunstdossier met daarin de vakken Muziek, apart aan te leveren, Beeldend en Drama)
		Aanwezigheids-/deelnameplicht Nee, al is 100% aanwezigheid gewenst	**Toetsing/toetsvorm** Inleververplichting (opdracht) Een uitgevoerde muziekles (met filmbeelden) in de praktijk die ook theoretisch is onderbouwd.

Handschriftontwikkeling

We starten met een eerste kennismaking met onderwerpen die in de handschriftontwikkeling van leerlingen in de basisschool aan de orde zijn. Gedurende de module ontwikkel je je eigenvaardigheid en maak je een adaptieve handschriftactiviteit. Om van deze activiteit een succes te maken leer je het beheersingsniveau van de kinderen vast te stellen en leer je de didactiek van het handschriftonderwijs.

Inhoud
Handschrift is een basisvaardigheid. Het is een leervoorwaarde die leerlingen bij alle vakken nodig hebben voor het produceren van tekst. Handschrift vormt een veel toegepaste verwerkingsvorm bij een taak en dient zo het leerproces. Voordat het toepasbaar is als leermiddel, hoort het dus in de aanleerfase doelgericht aangeboden te worden. In deze module zoomen we vooral in op de fase daarna: de onderhoudsfase.

Het aanleren van handschrift is opgebouwd uit een drietal in de Kennisbasis vastgestelde kernconcepten, namelijk vormgeving, materialen en proces.

De eigenschappen van de voorgaande westerse schriftsoorten vormen de norm voor ons handschrift en voor onze digitale teksten. De regels voor een goede **vormgeving** zijn hiervan afgeleid.
Al op jonge leeftijd proberen kinderen **schrijfmaterialen** te gebruiken. Ze leren waar ze materialen voor kunnen gebruiken en welk effect ze ermee kunnen bereiken. Pen en toetsenbord zijn gereedschappen waar ze gedurende hun hele leven veel mee zullen werken.
Vanaf het vierde jaar gaat een kind naar de basisschool. Basisschoolkinderen besteden 30 tot 60% van hun tijd aan fijnmotorische taken en dan voornamelijk aan schrijven. Bij het uitvoeren van schrijftaken spelen ook **procesaspecten** zoals het zitten, het schrijftempo en de papierligging een rol.

Je leert de concepten voor jezelf in samenhang toe te passen, in te schatten welke combinatie juist is voor je leerlingen en hen te helpen bij het zoeken naar die combinatie met mogelijke variaties daarop. Dit doe je door, na analyse, een adaptieve schijfactiviteit te ontwerpen en door feedback te geven. Het uitgangspunt zijn de vijf handschriftregels waarmee je handschriften kunt beoordelen. De grafo-cognitieve aanpak gaat uit van letter(vormgevings)kennis en waarneming, gevolgd door uitvoeringsvaardigheid.

Naast de drie concepten word je zelf vaardig. Deze eigenvaardigheid maakt, in combinatie met de ontwerpopdracht, transfer naar didactiek mogelijk. Het geeft je een rijke ervaring waardoor je beter begrijpt hoe het voor kinderen is om zich een goed handschrift te verwerven.

Doelen
- Je beheerst het methodisch schrift, lerarenhandschrift en blokschrift op papier.
- Je beschikt over een voorbeeldhandschrift op het bord.
- Je kunt de didactiek van de grafo-cognitieve werkwijze inzetten bij een handschriftactiviteit die past bij de context en de beginsituatie van de leerlingen.

Overzicht

Bekwaamheid Pedagogisch, vakinhoudelijk en vakdidactisch	**HBO-kwalificaties** 1 4 6 7 10	**Vorm** Werkcollege (5 x 120 min)	**EC's** 2 EC
		Aanwezigheids-/deelnameplicht Nee	**Toetsing/toetsvorm** Voldoende of onvoldoende voor het adaptief ontwerp Cijfer voor de vaardigheidstoets *Moeten beide voldoende zijn*

Gezondheidskunde

Inhoud
Les 1: inleiding en ziekten in Nederland en 3e wereld, kinderziekten en chronische ziekten bij kinderen (astma & allergieën, diabetes, epilepsie)
Les 2: ernstige ziekte, dood en rouw
Les 3: voeding & beweging
Les 4: seksuele en relationele ontwikkeling en vorming
Les 5: kindermishandeling, weerbaarheid en huiselijk geweld

Doelen
- Je bent je ervan bewust dat jouw voorbeeld, gedrag en attitude grote invloed hebben op je leerlingen.
- Je kunt kindermishandeling signaleren, de meld code gebruiken en kinderen weerbaar maken.
- Je bent competent in
    - Het aanbieden van een veilig en gezond leefklimaat aan alle leerlingen, ook die met een lichamelijke ziekte of handicap.
    - Het aanleren van gezond en redzaam gedrag (bijv. in omgaan met anderen en voeding & beweging).
    - De seksuele en relationele ontwikkeling en vorming van kinderen binnen de normale sociaal-emotionele ontwikkeling.

Overzicht

<table>
<tr><td rowspan="2">Kennisbasis

A1.6, A1.7
B4.1.3</td><td rowspan="2">Bekwaamheidseisen
1.1,
1.3
2.4 t/m
2.11
3.7 3.8
4.10 t/m</td><td>HBO-kwalificaties

1

4</td><td>Vorm

5 interactiecolleges van 105 min.
Onderwerpen zie hierboven.</td><td>EC’s

1 EC</td></tr>
<tr><td>4.13
5.1 5.2
5.5 t/m
5.9</td><td>5

8

10</td><td>Aanwezigheids-/deelnameplicht

Niet verplicht, wel zeer aanbevolen omdat in de lessen veel voorbeelden gegeven worden waardoor de stof gaat leven.</td><td>Toetsing

Talking head video max. 6 min.</td></tr>
</table>

LeerKracht – Pedagogisch klimaat en onderwijs ontwerpen (OPK)

Het pedagogische klimaat in de klas is belangrijk om te kunnen leren. De student krijgt vanuit de theorie en praktijkvoorbeelden kennis van verschillende aspecten die van invloed zijn op het creëren van een positief pedagogisch klimaat in de klas, kijken achter het gedrag van kinderen, sociale veiligheid, en de invloed van de leerkracht.
Tevens komen tijdens enkele colleges algemeen onderwijskundige onderwerpen aan bod om lessen te kunnen ontwerpen. Hierbij staat de cyclus van het ontwerpen van lessen centraal.

Inhoud
Leerkracht-leerling relatie
Klassenmanagement en Basiscommunicatie
Systeemtheorie en de rol van de omgeving
Groepsdynamiek
Ontwikkelingsgebieden
Omgaan met gedrag
Sociale veiligheid
Cyclus van het ontwerpen van onderwijs
Leertheorieën
Feedback

Programmadoelen
Overkoepelende doelen:
Aan het eind van de module heeft de student kennis van verschillende aspecten die van invloed zijn op het pedagogische klimaat in de klas.
Aan het eind van de module kan de student onderwijs voorbereiden met behulp van de cyclus van het ontwerpen van lessen.
De student ontwikkelt een eigen visie op verschillende theorieën en methoden over pedagogisch handelen in de klas.

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheidse isen

Pedagogische bekwaamheid en vakdidactische bekwaamheid</td><td rowspan="2">HBO-kwalificaties

Brede professionalisering

Multidisciplinaire integratie

Transfer en brede inzetbaarheid</td><td>Vorm
11 Interactiecolleges van 105 minuten</td><td>EC’s

3 EC’s</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheidsplicht
nee</td><td>Toetsing

Casustentamen</td></tr>
</table>

LeerKracht – Kijken naar Kinderen (KnK)

Als leerkracht moet je in staat zijn om analytisch en systematisch te kijken naar kinderen. Hoe verzamel je data en hoe volg je leerlingen in hun ontwikkeling zodat je passend onderwijs aan kunt bieden? Je krijgt in deze module kennis over observeren, hoe je kinderen kunt volgen in hun ontwikkeling en over verschillende differentiatiemodellen. Ook leer je hoe motivatie werkt zodat je dat gedifferentieerd in kunt zetten in je onderwijs.
Deze module bestaat uit 4 colleges.

Inhoud

- Observeren
- Leerlingen volgen
- Motivatie
- Differentiatie

Programmadoelen

- De student kan het belang van observeren beschrijven en kan een systematische observatie opzetten.
- De student kan verschillende leerlingvolgsystemen beschrijven, en kan verkregen data interpreteren.
- De student kan verschillende motivatietheorieën uitleggen en kan deze gebruiken om gedrag van een concreet kind uit zijn of haar praktijk te interpreteren en te beïnvloeden
- De student kan verschillende differentiatietheorieën uitleggen en kan deze koppelen aan zijn of haar praktijkklas.

Overzicht

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheidseisen

Pedagogische bekwaamheid en vakdidactische bekwaamheid</td><td rowspan="2">HBO-kwalificaties

Brede professionalisering

Multidisciplinaire integratie

Transfer en brede inzetbaaheid</td><td>Vorm
4 Interactiecolleges van 105 minuten</td><td>EC’s

1EC</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheidsplicht
nee</td><td>Toetsing/toetsvorm

Schriftelijke opdracht</td></tr>
</table>

LeerKracht en Visies op Eigentijds Onderwijs (VEO)

Het onderwijs staat nooit stil. Om een beeld te krijgen van huidige ontwikkelingen binnen het onderwijs bieden wij, in samenwerking met Oriëntatie op jezelf en de wereld, deze module aan. Tijdens dit LeerKracht programma wordt gedurende 6 colleges stil gestaan bij visies en actuele ontwikkelingen van het onderwijs.

Inhoud

- Nederlands onderwijs & burgerschap
- Onderwijsvernieuwers
- Zelfregulerende leren & coöperatief leren
- Breinleren & hogere orde denken
- 21e eeuwse vaardigheid: digitale geletterdheid
- Executieve functies

Programmadoelen

Overkoepelend doel:

- De student kan zijn beginnende visie op eigentijds onderwijs verwoorden en kan verschillende manieren benoemen om uitdagend en effectief onderwijs te ontwerpen.

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheidseisen

Pedagogische bekwaamheid en vakdidactische bekwaamheid</td><td rowspan="2">HBO-kwalificaties

Brede professionalisering

Multidisciplinaire integratie

Transfer en brede inzetbaaheid</td><td>Vorm
7 Interactiecollege van 105 minuten</td><td>EC’s

5 EC (samen met het vak ‘Oriëntatie op Jezelf en de Wereld’)</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheidsplicht
nee</td><td>Toetsing/toetsvorm

Tentamen (samen met het vak ‘Oriëntatie op Jezelf en de Wereld’)</td></tr>
</table>

Natuur Milieu & Techniek

Het programma geeft inzicht in het natuuronderwijs op de basisschool. Tijdens de colleges maak je kennis met de didactieken die gebruikt worden bij het vak natuuronderwijs. Je leert hoe je hieraan vorm en inhoud kunt geven en hoe je aan 'gewone' methodelessen een eigen draai kunt geven.
Het laatste college is gericht op omgevingsonderwijs. In combinatie met de vakken geschiedenis en aardrijkskunde zal er een heel dagdeel aandacht worden geschonken aan de directe schoolomgeving.

Er wordt gewerkt aan de hand van activerende werkvormen die zicht geven op de toepassing in de praktijk. Je leert gaandeweg de wereld rondom als het ware te bekijken door een 'natuur, milieu en techniekbril", die waar mogelijk in combinatie met andere vakken gebruikt kan worden.

Doelen

- Je kent didactieken die van belang zijn voor het geven van natuuronderwijs.
- Je kent de laatste vakdidactische ontwikkelingen op het gebied van natuuronderwijs.
- Je weet aan de hand van deze ontwikkelingen vorm en inhoud te geven aan de praktijk van het basisonderwijs.
- Je bent op de hoogte van de inhoudelijke achtergronden van het huidige natuuronderwijs en je weet op welke wijze methoden hiermee om zijn gegaan.
- Je kent het belang van de sociaal-culturele context van jouw groep m.b.t. de invulling van jouw natuurlessen
- Je maakt kinderen bewust van de invloed die hun handelen kan hebben op anderen en op de wereld
- Je bent op de hoogte van de actualiteit en weet hoe je dit een plek kunt geven in jouw natuuronderwijs.

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheid

-Vakinhoudelijke
-Vakdidactische
- Brede professionalisering
-Pedagogisch</td><td rowspan="2">HBO-kwalificaties

1
2
3
4
5
6
7
10</td><td>Vorm

5 interactiecolleges en 1 dagdeel gericht op schoolomgeving (dit laatste gezamenlijk met geschiedenis en NMT)</td><td>EC

5 (samen met geschiedenis, NMT en Leerkracht)</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheids-/deelnameplicht

geen aanwezigheidsplicht</td><td>Toetsing
Ontwerptoets/casus-toets
gezamenlijk met aardrijkskunde, geschiedenis en Leerkracht</td></tr>
</table>

Geschiedenis

In deze fase van je studie maak je kennis met het vak geschiedenis. Je maakt een eerste stap naar het geven van een goed onderbouwde geschiedenisles (al dan niet met gebruik van een lesmethode) waarbij je de onderzoekende houding bij kinderen stimuleert. De student krijgt zicht op hoe de vakdidactische uitgangspunten in een les verweven zijn en gaat zelf aan de slag met het ontwerpen van een lesactiviteiten. De laatste les maken we kennis met de didactiek van omgevingsonderwijs in de binnenstad van Utrecht.

Inhoud
De student staat stil bij de betekenis van het vak geschiedenis, maakt kennis met de vakdidactische uitgangspunten en de beeldvormingsmogelijkheden die het vak geschiedenis te bieden heeft.

Doelen
- De student maakt kennis met de specifieke uitgangspunten van het vak geschiedenis en de rol van dit vak in het basisonderwijs
- De student ervaart hoe beeldvormingsmogelijkheden kunnen worden ingezet om kennis van- en inzicht in de historische werkelijkheid te krijgen.
- De student ontwerpt een eigen les op basis van de vakdidactische uitgangspunten van het vak op het niveau van de leeftijdsgroep in de stageklas.
- De student verwerft inzicht in de effecten die verschillende visies op de historische werkelijkheid teweeg kunnen brengen bij ouders en leerlingen.

Overzicht

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheid

-Vakinhoudelijke
-Vakdidactische
-brede professionalisering
- pedagogisch</td><td rowspan="2">HBO-kwalificaties

1
2
3
4
5
6
7
10</td><td>Vorm

5 interactiecolleges en 1 dagdeel gericht op schoolomgeving (dit laatste gezamenlijk met aardrijkskunde en NMT)</td><td>EC

5 (samen met aardrijkskunde, NMT en Leerkracht)</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheids-/deelnameplicht

geen aanwezigheidsplicht</td><td>Toetsing
Ontwerptoets/casustoets, gezamenlijk met NMT, Aardrijkskunde en Leerkracht</td></tr>
</table>

Aardrijkskunde

Het programma geeft inzicht in het aardrijkskundeonderwijs op de basisschool. Tijdens de colleges maak je kennis met de didactiek die gebruikt wordt bij het vak aardrijkskunde. Je leert hoe je hieraan vorm en inhoud kunt geven en hoe je aan 'gewone' methodelessen een eigen draai kunt geven. Bijbehorende aardrijkskundige vaardigheden als kaartlezen en topografie komen hierbij in functionele zin aan de orde.
Het laatste college is gericht op omgevingsonderwijs. In combinatie met de vakken geschiedenis en NMT zal er een dagdeel aandacht worden geschonken aan de directe schoolomgeving.

Er wordt gewerkt aan de hand van activerende werkvormen die zicht geven op de toepassing in de praktijk. Je leert gaandeweg de wereld rondom als het ware te bekijken door een 'geografische bril', die waar mogelijk in combinatie met andere vakken gebruikt kan worden.

Doelen

- Je maakt kennis met de specifieke uitgangspunten van het vak aardrijkskunde en de rol van dit vak in het basisonderwijs
- De student kan aardrijkskundige verschijnselen herkennen, beschrijven en verklaren.
- De student kan de vakspecifieke didactiek herkennen, uitleggen en toepassen vanuit een onderzoekende houding.
- De student kan aan de hand van de vakdidactische uitgangspunten zelf een les ontwerpen of een methodeles herontwerpen.

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheid

-Vakinhoudelijke
-Vakdidactische
-brede professionalisering
- pedagogisch</td><td rowspan="2">HBO-kwalificaties

1
2
3
4
5
6
7
10</td><td>Vorm

5 interactiecolleges en 1 dagdeel gericht op schoolomgeving (dit laatste gezamenlijk met geschiedenis en NMT)</td><td>EC

5 (samen met geschiedenis, NMT en Leerkracht)</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheids-/deelnameplicht

geen aanwezigheidsplicht</td><td>Toetsing
Ontwerptoets/casustoets gezamenlijk met NMT, Geschiedenis en Leerkracht</td></tr>
</table>

Wiskundedidactiek

In dit programma staan we stil bij de vraag: Hoe geef je goed reken-wiskundeonderwijs op de basisschool? We richten ons daarbij op de leerlijnen en leerstoflijnen van de volgende domeinen: hele getallen, meten en meetkunde. Een rode draad vormt de vakdidactiek: de vijf onderwijsleerprincipes van het realistisch rekenen, kerninzichten en het hoofdlijnenmodel. Binnen de verschillende domeinen wordt verkend op welke niveaus kinderen kunnen handelen en redeneren en hoe je daar als leerkracht basisonderwijs op passende wijze bij kunt aansluiten tijdens jouw reken-wiskundelessen.

Doelen

- De student kan kennis van kerninzichten en leerlijnen inzetten om de beginsituatie en de zone van de naaste ontwikkeling van een groepje leerlingen vast te stellen.
- De student kan de realistische vakdidactiek en kennis van de gekozen leerlijn inzetten bij het ontwerpen en uitvoeren van een onderwijsactiviteit gericht op een groepje leerlingen.
- De student kan met behulp van kennis van kerninzichten, leerlijnen en de realistische vakdidactiek in dialoog reflecteren op de uitvoer van zijn/haar les.

Overzicht

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheid

Vakinhoudelijk
Vakdidactisch</td><td>HBO-kwalificaties

1
2</td><td>Vorm

10 interactiecolleges</td><td>EC’s

4</td></tr>
<tr><td>

6
7</td><td>Aanwezigheids-/deelnameplicht

aanwezigheidsplicht tijdens de reflectieve dialoog</td><td>Toetsing

een lesontwerp en een reflectieve dialoog</td></tr>
</table>

Brede Professionalisering 1 (BP1)

De module *Brede professionalisering 1* biedt jou de mogelijkheid om je, vanuit eigen interesse en motivatie, te professionaliseren. Je hebt in het kader van deze module de mogelijkheid om intern of extern bijeenkomsten te bezoeken en je op die manier te verdiepen in onderwerpen, passend bij jouw eigen leerbehoeften en leerinteresses.
Voor jouw professionalisering bezoek je onderwijs-gerelateerde bijeenkomsten waarin kennis- en informatiedeling centraal staat. Je kunt hierbij denken aan congressen, symposia, lezingen, webinars of studiedagen op je praktijkschool. Ook het volgen van workshops of korte cursussen (op de Marnix of elders) en andere activiteiten kunnen bijdragen aan deze brede professionalisering (richtlijn 20 uur).

Doelen
Je kunt zelfstandig vormgeven aan jouw eigen professionele ontwikkeling door te kiezen voor scholing die aansluit bij jouw eigen leerbehoeften en leerinteresses.
Je laat je inspireren door professionaliseringsactiviteiten binnen de onderwijswereld.
Je kunt jouw keuze voor het bijwonen van een professionaliseringsactiviteit onderbouwen en de opgedane leerervaringen benoemen.

Overzicht

<table>
<tr><td rowspan="2">Bekwaamheid
Professionele identiteit
Brede professionalisering</td><td rowspan="2">HBO-kwalificaties

1
4
7</td><td>Vorm
Zelf in te vullen door de student</td><td>EC’s

BP1 + Focus = 1 EC</td></tr>
<tr><td>Aanwezigheids-/deel nameplicht
n.v.t.</td><td>Toetsing
Verantwoording via verslag of presentatie van inhoud en opbrengst van ondernomen activiteiten</td></tr>
</table>

Training Focus

Wat ga je leren in de Focustraining? En waarom?
Met de werkwijze Focus breng je jouw praktijk en de opleiding bij elkaar. Het praktijkleren vormt een belangrijk deel van jouw opleiding tot leerkracht. Je doet ervaringen op in de praktijk en leert ervan door er met anderen op terug te blikken. Door met een medestudent krachtgericht te leren kijken naar beeldopnames van jouw eigen handelen in de praktijk, krijg je steeds meer grip op jouw rol in het samenspel tussen jou en de kinderen. Zo ervaar je bijvoorbeeld welk effect jouw positie voor de klas of het laten vallen van een stilte kan hebben op de leerlingen. Je bewust worden van wat je al doet/kan en welk effect dat heeft op de kinderen geeft je een krachtig gevoel en zelfvertrouwen. Bovendien, door samen te kijken naar wat je al doet (krachtgericht kijken) en daarover in dialoog te gaan, word je je bewust van wie jij bent/wilt zijn als leerkracht, welke rol je hebt en wat jij belangrijk vindt in het onderwijs (visie). Wanneer wij op de Marnix Academie samen naar beeldopnames kijken, gebruiken wij een kijkwijzer en een Focus stappenplan. In deze training leer je hoe je zelfstandig met een kijkwijzer interactievaardigheden en een Focus stappenplan met een medestudent kunt leren van eigen praktijkbeeldopnames. Je zal merken dat de werkwijze Focus in het onderwijs op de Marnix Academie op verschillende momenten en vanuit een ander kijkperspectief in de volgende studiejaren terugkomt. Waar vind je meer informatie over de werkwijze Focus, het Focus stappenplan en de kijkwijzers? Ga hiervoor naar de website: **https://marnixfocus.nl.**

Doel
Met de werkwijze Focus willen we bereiken dat alle studenten aan de Marnix Academie tijdens en na hun opleiding in staat zijn om zelfstandig, met medestudenten of collega's uit de praktijk te leren van eigen beeldopnames van hun handelen in de praktijk. Door gezamenlijke analyse, reflectie en feedback, kom je tot betekenisvolle leerervaringen.

Bekwaamheid Professionele identiteit Pedagogische bekwaamheid Brede professionalisering	**HBO-kwalificaties**	**Vorm** Training: 2 bijeenkomsten van 105 minuten	**EC** BP + Focus = 1 EC
		Aanwezigheid en deelnameplicht	**Toetsing** n.v.t.